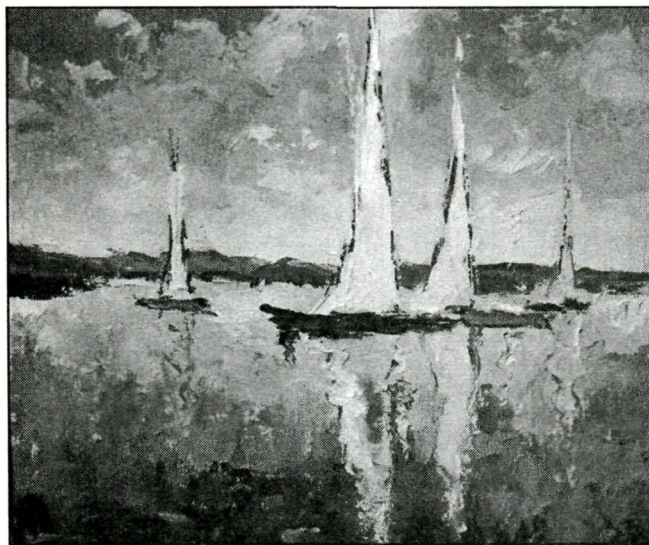


## Novadu ziņas

### Mākslinieka darbi nonāk dzimtenē



Glaznotājs Mārtiņš Štrovalds dzimis 1909. gada 1. maijā Bauskas apriņķa Bārbeles pagasta “Plekānu” mājās. No 1927. līdz 1932. gadam mācījies Latvijas Mākslas akadēmijā pie profesora Liberta. Darbojies par skatuves gleznotāju, arī pašdarbības uzvedumos Bārbelē, Stelpē, Skaistkalnē. Pēc kara trimdā, sākumā Vācijā, tad Zviedrijā.

Latviešu Nacionālā fonda priekšniece Māra Strautmane ir atgādājusi uz Latviju divas Mārtiņa Štrovalda gleznas, ko dāvinājuši Skaidrīte Jansone, šī fonda padomes locekle. Neilgu laiku gleznas atradās Misiņa bibliotēkā, kur tās varēja aplūkot daudzi lasītāji. Tagad abi darbi atrodas Bārbeles pagasta bibliotēkā vadītājas Brigītas Krauzes gādībā, apskatāmas katram bārbelietim. Turklāt Māra Strautmane ir apzinājusi arī daudzas citas Štrovalda gleznas no privātkolekcijām Stokholmā, un

vairāki to attēli skatāmi Bārbeles bibliotēkā elektroniski.

Visus pēckaŗa gadus Mārtiņa Štrovalda vārds Bārbelē un vispār Latvijā bija nezināms. Pirmā satapšanās notika, saņemot Valde-

māra Akača (arī bārbelieša) stāstu kopoŗumu “Kanupene” ar Štrovalda zīmējumiem, starp kuŗiem īpaši minams Plekānu kapu attēls, un kā nu ne - ūiem kapiem gluŗi līdzās bija mājas “Plekāni”, kuŗās dzimis, audzis un jaunībā dzivojis mākslinieks (tagad māju vairs nav, arī kapi gandrīz pārvērušies par meŗu). Ir zināms, ka arī Stokholmā Štrovalds mitinājies tuvu kapiem, izbijuŗā kapu pārvaldes ēkā, juties tur labi mierā un klusumā, kaut arī ziemās bijis ļoti auksti. ūeit raditi vairāki simti gleznu un grafikas darbu. Savulaik mākslinieka 65 gadu gājumu pieminot, Alberts Eglītis rakstojis: “... gleznojot ūdeni, upes krastus, rudzu status, Jāņu nakts gaismu, ceriŗus, cīruli vai Visbijas mūri un Ģeŗas Berlinga muiŗu birzis, visos darbos būtībā Mārtiņš Štrovalds iemūŗina tēvuzemes gaismu.” Tāpēc gleznas atrodas daudzu latvieŗu mītnēs kā Zviedrijā, tā arī Anglijā, Vācijā, ASV. Un tagad arī Latvijā - Bārbelē! Sirsnīga pateicība Skaidrītei Jansonei un Mārai Strautmanei par to!

**Velga Kinca**, bārbeliete,  
 Misiņa bibliotēkas galvenā  
 bibliotēkāre

